

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

havo De Hof, havo

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het onderwijs

Datum vaststelling: 21 december 2020

Samenvatting

De inspectie heeft op 26 oktober 2020 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op Havo De Hof omdat we bij de jaarlijkse prestatieanalyse risico's hebben gesignaleerd in de onderwijsresultaten. De conclusie van het onderzoek is dat we de onderwijskwaliteit van De Hof als Voldoende beoordelen.

Wat gaat goed?

Havo De Hof kent een veilig schoolklimaat. Het veiligheidsbeleid maar ook de kleinschaligheid van de school dragen daar aan bij.

We hebben op de school meerdere heel goede lessen gezien. Deze docenten kunnen een voorbeeld voor anderen zijn.

Wat kan beter?

De leerresultaten zijn als Voldoende beoordeeld maar kunnen beter. Zorgelijk is dat er in de leerjaren 1 en 2 steeds meer leerlingen blijven zitten. De examencijfers zijn tot dusver erg laag.

De meeste lessen zijn van voldoende of goede kwaliteit op Havo De Hof. Maar om de resultaten te verbeteren moeten alle lessen van voldoende of liever van goede kwaliteit worden. In sommige lessen lag het lestempo laag. Docenten kunnen hogere eisen stellen aan de leerlingen.

Wat moet beter?

Havo De Hof weet niet goed waarom de leerresultaten van de school op onderdelen achterblijven. Ook heeft de schoolleiding onvoldoende zicht op de kwaliteit van de lessen. Daardoor kan de school niet gericht werken aan verdere verbetering.

Op Havo De Hof zitten leerlingen die de Nederlandse taal niet goed genoeg beheersen om met succes de lessen te volgen en toetsen en examens te maken. De school moet voor deze leerlingen het taalonderwijs verbeteren.

De schoolgids moet duidelijk maken dat de ouders geen verplichte bijdrage hoeven te betalen voor verplichte activiteiten als het schoolkamp en het Talentenprogramma.

Bestuur: Stichting ZAAM
Bestuursnummer: 42621
Onderzoeksnummer: 304636

School: Havo De Hof
Totaal aantal leerlingen: 387
(teldatum: 1 oktober 2020)
BRIN: 14RF108

Havo De Hof is een categorale Havo in Amsterdam-Oost met naast reguliere vakken en profielen een talentenprogramma. De school wil leerlingen stapsgewijs begeleiden naar verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces en de keuzes die zijn in hun schoolcarrière maken. De school bestaat sinds 2015.

Vervolg

Havo De Hof valt onder regulier toezicht. Dit betekent dat de inspectie jaarlijks de prestaties van de afdeling analyseert. Wel zijn er enkele herstelafspraken gemaakt. De inspectie gaat na of het bestuur deze afspraken nakomt.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten onderzoek	9
4.	Reactie van het bestuur	17

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie heeft op 26 oktober 2020 een kwaliteitsonderzoek naar aanleiding van risico's uitgevoerd. De aanleiding hiervoor was dat we bij de jaarlijkse prestatieanalyse van 2020 risico's hebben gesignaleerd in de onderwijsresultaten. Het bovenbouwsucces en het gemiddelde cijfer voor het centraal examen voldeden over drie jaar gerekend niet aan de norm.

Toezichthistorie

Havo De Hof bestaat vanaf het schooljaar 2015/2016. Sinds 2016/2017 is de school gevestigd in een eigen gebouw in Amsterdam Oost. Omdat in het vernieuwde toezicht, dat van kracht is sinds augustus 2017, nieuwe scholen niet meer standaard na drie jaar worden beoordeeld is er tot dusver geen kwaliteitsonderzoek gedaan op de school. Wel heeft de inspectie aan het einde van het schooljaar 2016/2017 een informatief gesprek gevoerd met de schooldirectie over de schoolontwikkeling en hebben bestuur en school een aantal verantwoordingsdocumenten toegestuurd aan de inspectie. Er zijn daarin geen risico's aangetroffen die alsnog een kwaliteitsonderzoek noodzakelijk maakten. Wel is toen aangegeven dat een onderzoek op de school deel uit kan maken van het vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en scholen van 2020.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan ten minste de vier kernstandaarden uit het Onderzoekskader 2017 voortgezet onderwijs (versie 1 augustus 2020). Een oordeel over deze standaarden is voorwaardelijk om tot een eindoordeel over de onderwijskwaliteit te komen. De vier kernstandaarden zijn:

- OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding
- OP3 Didactisch handelen
- OR1 Leerresultaten
- SK1 Veiligheid

Wij hebben twee standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie hieraan toegevoegd. Dit hebben we gedaan om de bevindingen van het onderzoek beter te kunnen duiden (analyse) én om te kunnen bepalen hoe het eventuele vervolgtraject na het onderzoek het beste ingericht kan worden. Het betreft:

- KA1 Kwaliteitszorg
- KA2 Kwaliteitscultuur

We betrekken de bevindingen uit dit onderzoek bij het vierjaarlijks onderzoek naar het schoolbestuur (Stichting ZAAM) dat in het najaar van 2020 plaatsvindt.

Daarnaast voegen we dit jaar aan alle kwaliteitsonderzoeken de standaard OP8 (Toetsing en afsluiting) toe, gelet op het belang van de schoolexaminering bij gebrek aan centrale examens in 2019/2020.

Overige wettelijke vereisten

Behalve wettelijke vereisten die deel uitmaken van de standaarden hebben we ook enkele andere wettelijke vereisten onderzocht (zie Onderzoekskader 2017). Het betreft:

- Inhoud schoolplan, art. 24, WVO
- Aanwezigheid schoolgids, art. 24c, lid 3, WVO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage, art. 24a, lid 1d, WVO
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, art. 3a, WVO

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben 14 lessen bezocht, verdeeld over de onder- en bovenbouw en de verschillende vakken. We hebben documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met leerlingen, docenten, het ondersteuningsteam en de schoolleiding. Aan het einde van het schoolbezoek hebben wij onze bevindingen teruggekoppeld aan het bestuur en de schoolleiding.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek. Er zijn geen signalen over Havo De Hof bij ons binnengekomen die opvolging vereisen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de hoofdconclusie en de afspraken over het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek naar de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen waarin staat beschreven op welke wijze het bestuur de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de school.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2. Hoofdconclusie en vervolg

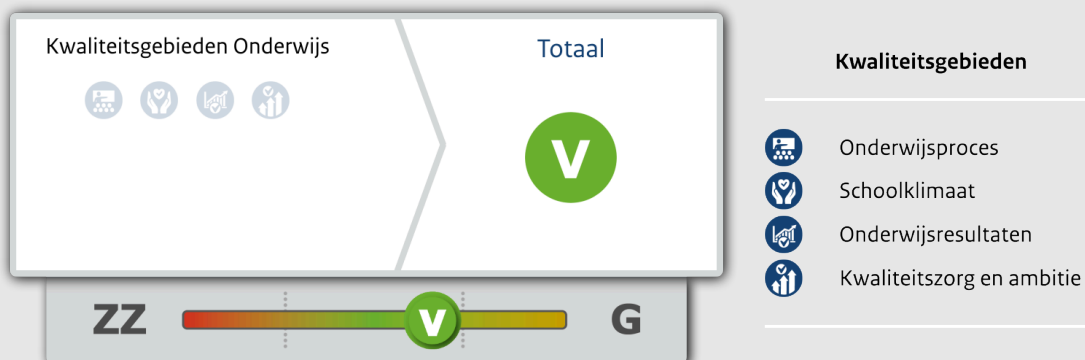
In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie weer van het onderzoek bij Havo De Hof en beschrijven we het vervolg van het toezicht.

Hoofdconclusie

Een kwaliteitsonderzoek bij risico's zoals wij hebben uitgevoerd, leidt tot een eindoordeel over de kwaliteit van het onderwijs. Conform de beslisregels van het Onderzoekskader 2017 luidt onze conclusie als volgt:

De onderwijskwaliteit van Havo De Hof is Voldoende vanwege het oordeel Voldoende over de kernstandaarden OP2 (Zicht op ontwikkeling en begeleiding), OP3 (didactisch handelen), SK1 (veiligheid) en OR1 (resultaten). De standaarden OP8 (toetsing en afsluiting) en KA2 (kwaliteitscultuur) zijn eveneens Voldoende. De standaard KA1 (kwaliteitszorg) is als Onvoldoende beoordeeld.

Voor OR1 geldt wel het voorbehoud dat het oordeel gebaseerd is op de (voorlopige) eigen gegevens van de school. In het voorjaar van 2021 zullen wij op basis van de dan beschikbare, definitieve gegevens nagaan of het oordeel eventueel herzien moet worden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Het bestuur krijgt de opdracht de kwaliteitszorg op Havo De Hof te verbeteren. Met het bevoegd gezag is afgesproken dat we uiterlijk in oktober 2021 een herstelonderzoek uitvoeren. Indien het bestuur op basis van een betrouwbare zelfevaluatie aannemelijk maakt dat de kwaliteitszorg vóór die tijd is verbeterd, kan het herstelonderzoek ook eerder plaatsvinden.

De inspectie legt de met het bestuur gemaakte afspraken vast in een toezichtplan. Daarin staat, naast de hierboven genoemde afspraken, ook op welke momenten een of meer voortgangsgesprekken plaatsvinden en welke afspraken hierbij getoetst worden.

Tekortkoming	Wat doet het bestuur?	Wat doen wij?
OP2 - Het onderwijs is onvoldoende ingericht op het bestrijden van achterstanden in de beheersing van de Nederlands taal (art. 6c, WVO)	Het bestuur moet taalbeleid voeren om achterstanden in de beheersing van de Nederlandse taal structureel en herkenbaar te bestrijden. Hersteltermijn: tot 1 oktober 2021	De inspectie voert in de herfst van 2021 een herstelonderzoek uit.
KA1 - Het in het schoolplan beschreven systeem van kwaliteitszorg wordt in onvoldoende mate uitgevoerd om de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen te bewaken en de nodige verbetermaatregelen te treffen (art. 24, vierde lid en 23a, WVO).	Het bestuur moet de kwaliteit van alle relevante aspecten van het onderwijs bewaken en zo nodig verbetermaatregelen treffen. Hersteltermijn: tot 1 oktober 2021.	idem
Overige wettelijke vereisten - Enkele teksten in de schoolgids roepen onduidelijkheid op over de vrijwilligheid van de gevraagde ouderbijdrage voor het schoolkamp en het talentenprogramma. (art. 24a, lid 1d, WVO)	Het bestuur herzielt de schoolgids op dit punt zodanig dat ondubbelzinnig duidelijk is dat voor verplichte schoolactiviteiten geen verplichte ouderbijdrage wordt gevraagd. Hersteltermijn 1 januari 2021.	idem

3. Resultaten onderzoek

In dit hoofdstuk geven wij per standaard het inspectieoordeel gevolgd door een korte toelichting. Deze toelichting biedt aanknopingspunten voor (verdere) verbetering.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	
OP8 Toetsing en afsluiting		•	

OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding

We beoordelen de standaard OP2 als Voldoende. De school heeft genoeg zicht op de ontwikkeling van leerlingen om het onderwijs daarop af te stemmen. Ook krijgen leerlingen voldoende begeleiding. Wel moet de school structureler aandacht besteden aan het bestrijden van taalachterstanden (art. 6c, WVO). Het bestuur krijgt daarvoor een herstelopdracht.

Genoeg zicht op de leerlingen

Havo De Hof verzamelt gestructureerd informatie over de kennis en vaardigheden van de leerlingen. De school neemt, naast de reguliere toetsen, methodeonafhankelijke toetsen af om zicht te krijgen op het taal- en rekenniveau. De informatie die daarmee wordt opgehaald wordt inzichtelijk geregistreerd in het leerlingvolgsysteem. Mentoren voeren regelmatig gesprekken met leerlingen en hun ouders om ook de niet-cognitieve ontwikkeling van leerlingen in beeld te houden. De school werkt aan een doorlopende lijn in het mentoraatprogramma.

Frequent overleg

Als een leerling zich niet ontwikkelt zoals verwacht, analyseert de school waar dat aan ligt. De mentoren spreken frequent met de leerjaarcoördinator over de leerlingen waar het niet goed mee gaat. Daarbij winnen ze informatie in bij de vakdocenten en, zo nodig, de zorgcoördinator om de aard van het probleem te bepalen. Daarbij worden handelingsadviezen vastgesteld die per e-mail aan de betrokken docenten worden verzonden.

Veelzijdige begeleiding

Havo De Hof kent een divers begeleidingsaanbod, waaronder huiswerkbegeleiding, steunlessen en counselling. Dit aanbod staat beschreven in het schoolplan en het ondersteuningsplan. Dit jaar zet de school extra begeleiding in om de achterstanden die leerlingen in de coronatijd hebben opgelopen te bestrijden, bijvoorbeeld door middel van een zomerschool. Wel geven leerlingen aan dat de

invulling van de extra steunlessen verschilt per docent. De kwaliteit van de begeleiding kan verder verbeteren als docenten meer gezamenlijk bepalen wat precies het doel van de steunlessen is en wat dat betekent voor de invulling ervan. Dat maakt het ook gemakkelijker om te evalueren of deze lessen opleveren wat ervan verwacht wordt.

Geen gerichte bestrijding van taalachterstanden

Scholen zijn verplicht het onderwijs zo in te richten dat daarin op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van (taal)achterstanden. Havo De Hof heeft geen taalbeleid, hoewel de school erkent dat de taalvaardigheid van een deel van de leerlingen tekortschiet. In de lessen hebben de docenten daar echter te weinig aandacht voor. Daarmee voldoet de school niet aan de genoemde verplichting. Als eerste stap zou het goed zijn dat de school de reeds aanwezige gegevens over het taalniveau analyseert om daarmee een duidelijk beeld van de problematiek te verkrijgen. Vervolgens kunnen op basis daarvan doelen worden gesteld en afspraken worden gemaakt om die te bereiken.

OP3 - Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren draagt voldoende bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen.

Deel van de lessen boven basiskwaliteit

Een ruime meerderheid van de door ons bezochte lessen voldeed ten minste aan de basale eisen. Een deel daarvan steeg daar zelfs bovenuit. In deze lessen was de leerstof van een hoog niveau, waren de leerling actief betrokken en gaf de docent aandacht en feedback aan individuele leerlingen.

Niet alle docenten tonen hoge verwachtingen

In de andere lessen was dit minder of niet het geval. Ook lag soms het lestempo laag. Niet alle docenten laten merken dat ze hoge verwachtingen hebben van leerlingen. Een voorbeeld daarvan is dat in de lessen in de moderne vreemde talen de doeltaal niet altijd ook de voertaal is.

Basale afspraken nodig

De school kiest er bewust voor de docenten veel professionele ruimte te geven bij de wijze waarop ze lesgeven. We zien dat de meeste docenten daar enthousiast gebruik van maken en bevlogen voor de klas staan. De resultaten van de school zijn echter kwetsbaar (zie toelichting bij standaard OR1). Het is daarom aan te bevelen in ieder geval een aantal basale afspraken te maken over de wijze van lesgeven om daarmee te zorgen dat niet de meeste maar *alle* lessen ten minste aan de minimale eisen voldoen.

OP8 - Toetsing en afsluiting

We beoordelen de toetsing en afsluiting als Voldoende. De school voldoet aan de wettelijke eisen op dat gebied en heeft die ook

geborgd.

PTA en examenreglement voldoen aan de eisen

Het PTA en het examenreglement van Havo De Hof voldoen aan de eisen uit het Eindexamenbesluit VO. We hebben geen indicaties dat hier in de praktijk van wordt afgeweken.

Borging in de cijferadministratie

In het leerlingvolgsysteem zijn conform het PTA de schoolexamencijfers van leerlingen zichtbaar. Nog in te halen toetsen hebben een specifieke code, zodat leerlingen niet onverhoopt onderdelen van het schoolexamen missen. Van de gegeven cijfers 1 wordt een apart bestand bijgehouden door de examensecretaris. In dat bestand is zichtbaar welke reden er voor de 1 was, zodat te achterhalen is of er sprake is van een maatregel in de zin van art. 5 EB of van een 1 voor geleverde prestaties. In het geval van een maatregel wordt hierover een besluit van de directeur aan de ouders verzonden. Het afgelopen jaar hebben zich geen onregelmatigheden voorgedaan.

Faciliteiten en herkansingen

Voor leerlingen met aangepaste faciliteiten bij de examinering werkt de school met een overzicht per klas, zodat degene die het examen afneemt goed overzicht heeft over de toegestane faciliteiten. De zorgcoördinator coördineert de toekenning. Het herkansen van toetsen loopt via de mentor en de examencommissie.

3.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	

SK1 – Veiligheid

Havo De Hof zorgt in voldoende mate voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen.

Veiligheidsbeleid aanwezig

De school beschikt over veiligheidsbeleid dat door middel van protocollen duidelijk maakt hoe de school optreedt bij incidenten en andere voorvallen. Ook bevat het veiligheidsbeleid informatie over onder meer de vertrouwenspersonen, de veiligheidscoördinator en de klachtenregeling.

Een veilig schoolklimaat

Havo De Hof monitort jaarlijks de veiligheidsbeleving en het welzijn van leerlingen. In 2018/2019 lagen de schoolscores bij veiligheid rond de landelijke benchmark. De leerlingen bevestigden in het gesprek dat

wij met hen voerden, dat er op Havo De Hof sprake is van een veilig schoolklimaat. De kleinschaligheid ('iedereen kent elkaar') speelt daarbij een belangrijke rol, zeiden ze. In de lessen die we bezochten troffen we geen contra-indicaties hiervan aan: er deden zich geen noemenswaardige incidenten voor. In 2019/2020 heeft de school vanwege de coronacrisis geen veiligheidsenquête afgenomen. De school zegt daar, omdat er geen risico's zijn op dit gebied, nu ook geen prioriteit aan te gaan geven. Hoewel een jaarlijkse monitoring wettelijk verplicht is, handhaaft de inspectie vanwege de coronacrisis dit jaar niet op dit punt. Wel benadrukken we het belang van actueel zicht op de veiligheidsbeleving van de leerlingen.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten			●	

De onderwijsresultaten van Havo De Hof zijn als Voldoende beoordeeld op basis van de verwachte resultaten in 2021.

Er is sprake van voldoende leerresultaten als de gemiddelde examenresultaten en het doorstroomrendement, gemeten over een periode van drie schooljaren, op of boven de normering liggen zoals vastgelegd in de Regeling leerresultaten VO. Havo De Hof voldoet aan deze verplichting. We lichten dit oordeel hieronder toe.

Onvoldoende leerresultaten in 2020

Zoals al aangegeven in hoofdstuk 1 van dit rapport was de aanleiding om het kwaliteitsonderzoek uit te voeren het berekend oordeel Onvoldoende over de leerresultaten van 2016/2017, 2017/2018 en 2018/2019 (oordeel 2020). Het oordeel was Onvoldoende omdat twee van de vier indicatoren die meewegen bij het oordeel niet aan de norm voldeden. Dit betrof het bovenbouwsucces (R3) en het gemiddeld cijfer voor het centraal examen (CE)). De onderwijspositie in leerjaar 3 ten opzichte van het basisschooladvies (R1) en de onderbouwsnelheid (R2) lagen wel boven de norm. Het jaarresultaat van R2 in 2018/2019 voldeed overigens niet aan de norm.

Verwachte onderwijsresultaten 2021

Omdat de inspectie een zo actueel mogelijk beeld wil geven van de onderwijskwaliteit en van de resultaten, maar zelf nog niet beschikt over de meest actuele gegevens, is aan het bestuur gevraagd om een prognose van de onderwijsresultaten over de afgelopen drie schooljaren, te weten 2017/2018, 2018/2019 en 2019/2020. Het bestuur heeft aannemelijk gemaakt dat het om een betrouwbare prognose gaat door onderliggende berekeningen toe te sturen. Daarom baseren

we ons oordeel in dit rapport op deze ‘voorlopige’ gegevens. Zodra de definitieve gegevens over de onderwijsresultaten bekend zijn, controleren we of de prognose van de school correct was. Indien dit niet het geval blijkt te zijn, herzien we mogelijk het oordeel.

Geen CE in 2020

Een bijzonderheid bij het oordeel over de leerresultaten van de afgelopen drie jaar is, dat er onvoldoende gegevens zijn om te kunnen vaststellen of indicator CE voldoet aan de norm. We hebben namelijk geen gegevens over het schooljaar 2019/2020 omdat in dat jaar, vanwege de coronacrisis, het centraal examen is vervallen. Ons actuele oordeel over de leerresultaten is daarom gebaseerd op het driejaarsgemiddelde van drie in plaats van vier indicatoren: R1, R2 en R3. De beslisregel voor het eindoordeel over de leerresultaten is daarbij dat als ten minste twee van de drie indicatoren op of boven de norm liggen de leerresultaten Voldoende zijn.

Oordeel 2021 is Voldoende

Zoals al is aangegeven beoordelen we de resultaten als Voldoende. Van de drie indicatoren die we bij dit oordeel betrekken liggen er in 2021 twee boven de norm. Dit betreft in 2021 de onderwijspositie in leerjaar 3 ten opzichte van het basisschooladvies (indicator R1) en het bovenbouwsucces (R3). Bij R3 zien we in 2019/2020 een sterke verbetering ten opzichte van de jaren ervoor, die deels kan worden toegeschreven aan de sterke stijging van het slagingspercentage. Dit laatste hangt samen met het vervallen van het centraal examen, maar volgens de school ook met een beter doordacht PTA én met een betere voorbereiding van de leerlingen op de schoolexamens.

Te veel zittenblijvers in de onderbouw

De onderbouwsnelheid (R2) ligt in 2021 onder norm. De school heeft geen goede verklaring voor het toenemende aantal zittenblijvers. Een mogelijke verklaring die de school aandraagt is dat Havo De Hof vanwege de kleinschaligheid een aantrekkelijke school is voor zorgleerlingen die gemiddeld minder goed presteren. De school kan dit argument echter niet met feiten onderbouwen.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

KA1 - Kwaliteitszorg

Havo De Hof heeft nog geen stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat toereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. De school voldoet daarom niet aan art. 23a en 24, vierde lid, WVO. Het bestuur krijgt daarvoor een herstelopdracht.

Het bevoegd gezag dient volgens de wet te zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Dat betekent onder meer dat het bestuur een stelsel moet inrichten om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en zo nodig te verbeteren, en dit stelsel moet uitvoeren. Daarvoor is het nodig dat de school doelen stelt, zicht heeft op de realisering daarvan en weet wat de oorzaken zijn als dat niet lukt.

Te weinig inzicht in de resultaten

Vooraf dat laatste schiet op Havo De Hof tekort. Weliswaar beschikt de school over een stelsel van kwaliteitszorg en staat dit beschreven in het schoolplan, maar de uitvoering ervan leidt niet tot voldoende inzicht in de oorzaken van de tegenvallende resultaten. De schoolleiding weet natuurlijk dat de resultaten in 2021 ternauwernood voldoende zijn en men heeft ook wel een idee van de oorzaken. Het blijft echter bij aannames die onvoldoende worden gestaafd door feiten. Bijvoorbeeld de aanname dat de school relatief veel zorgleerlingen heeft, of de aanname dat de toename van het zittenblijven in de onderbouw verklaard kan worden vanuit de veranderende groepsdynamiek in leerjaar 2. Het is van belang dat de school diepere analyses gaat maken van de beschikbare data en op basis daarvan gerichte verbetermaatregelen treft. De school zou bijvoorbeeld kunnen nagaan wat de kenmerken zijn van de leerlingen die zijn blijven zitten of in de voorgaande jaren zakten voor examen. Belangrijk is ook om in kaart te brengen welke leerlingen met welke taalachterstanden kampen (zie ook de toelichting bij OP2).

Ook te weinig zicht op de leskwaliteit

Havo De Hof is een vrij kleine en compacte school. De lijnen zijn kort en de schoolleiding heeft van iedere docent een indruk van de wijze van lesgeven. Een systematisch beeld van sterke en zwakke punten ontbreekt echter. Dat komt doordat Havo De Hof geen expliciete normen hanteert voor wat verstaan wordt onder een goede les en doordat er geen regelmatig lesbezoek plaatsvindt waarbij docenten gerichte feedback krijgen. Het gevolg is dat docenten die (op onderdelen) tekortschieten niet de bijscholing krijgen die ze nodig

hebben. Dit geldt overigens niet voor nieuwe docenten. Zij worden, ook naar eigen zeggen, goed begeleid op basis van een uitgewerkt inductieprogramma.

Meer opbrengstgericht werken nodig

Dat voorgaande nog niet op orde is, kan deels worden toegeschreven aan het gegeven dat Havo De Hof een jonge school is die nog volop in ontwikkeling is en waar organisatorische perikelen en startproblemen veel aandacht hebben gevraagd. De schoolleiding beschrijft de eerste jaren van de school als een zoektocht naar effectieve inrichting van het ambitieuze onderwijsconcept. Wij vermoeden dat daarin de pedagogische idealen (brede ontwikkeling bijvoorbeeld) bewust of onbewust prioriteit hadden boven de noodzaak om goede leerresultaten te realiseren. Taalbeleid, toetsbeleid, PTA's en examentraining kregen aanvankelijk onvoldoende aandacht. Het is nu zaak om, natuurlijk met behoud van de sterke pedagogische relatie tussen docenten en leerlingen, doelgericht te gaan werken aan meer opbrengstgericht onderwijs en het realiseren van stabiele onderwijsresultaten. Een smart-verbeterplan kan hierbij goede diensten bewijzen.

KA2 - Kwaliteitscultuur

Havo De Hof kent een professionele kwaliteitscultuur. Het merendeel van het personeel is bevoegd, er is ruimte voor professionalisering en de betrokkenen werken in voldoende mate samen aan verbetering van de onderwijskwaliteit.

Bevoegd personeel

Volgens opgave van de school zijn nagenoeg alle docenten op Havo De Hof bevoegd, al worden niet alle lessen bevoegd gegeven. Niet alle docenten die lesgeven aan de bovenbouw zijn daarvoor bevoegd. In 2018/2019 werd 81,9 procent van de lessen bevoegd gegeven. We merken op dat onderzoek heeft uitgewezen dat naarmate een school meer bevoegde docenten heeft, de examenresultaten beter zijn.

Aandacht voor verdere professionalisering

Op Havo De Hof is ruimte voor teamscholing en individuele scholing, waarbij men waarde hecht (evenals bij leerlingen) aan een brede ontwikkeling van docenten. De docenten geven aan tevreden te zijn over de scholingsmogelijkheden en wijzen daarbij ook op het rijke aanbod van de ZAAM-academie. De schoolleiding stuurt door middel van scholing nog weinig systematisch op scholingsactiviteiten met het oog op het verbeteren van zwakke(re) punten bij docenten. We noemen als voorbeelden het activeren van leerlingen of het verbeteren van de resultaten door middel van expliciete directe instructie). In dit verband wijzen we de school ook op de mogelijkheden die bekwaamheidsdossiers bieden om te sturen op de professionele ontwikkeling van docenten. Daar wordt nu nog te weinig gebruik van gemaakt. Onbevoegde of onderbevoegde docenten zijn in opleiding.

Goede docenten als voorbeeld

Tijdens onze lesbezoeken zagen we enkele excellente lessen. Havo De Hof heeft ons inziens docenten in huis die als rolmodel of schoolopleider dienst kunnen doen, niet alleen voor aankomende maar ook voor reeds op Havo De Hof werkzame docenten.

3.5. Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we tekortkomingen aangetroffen in de schoolgids. Op pagina 12 van de schoolgids staat het volgende:

'Daarnaast wordt ons Havo Talent programma met de externe gastdocenten deels gefinancierd uit de vrijwillige ouderbijdrage en ook het kamp in het eerste jaar. Wij vertrouwen erop dat u bij uw keuze voor onze school ook bewust kiest voor het mogelijk maken van dit deel van ons onderwijsprogramma. Omdat het hoort bij de vastgestelde onderwijstijd is deelname door uw zoon of dochter ook verplicht.'

Deze tekst kan de indruk wekken dat ouders een deel van de kosten van het Talentprogramma en het kamp moeten betalen. Dat is, aangezien het verplichte activiteiten betreft in strijd met de wet (art. 24a, lid 1d, WVO). Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht.

4. Reactie van het bestuur

Het College van Bestuur heeft kennis genomen van de conceptrapportage van het kwaliteitsonderzoek dat de inspectie in oktober 2020 heeft uitgevoerd op Havo De Hof.

Zowel het bestuur als de schoolleiding is verheugd om te lezen dat de inspectie de onderwijskwaliteit op Havo De Hof als voldoende heeft beoordeeld. Dit sluit aan bij het bestaande beeld van de onderwijskwaliteit op de school dat beide hebben en geeft vertrouwen voor het doorzetten van de gekozen koers van de school.

Tegelijkertijd onderschrijven we de door de inspectie geconstateerde tekortkomingen op onder andere het gebied van de kwaliteitszorg, de onderwijsresultaten en het taalbeleid, en zowel het bestuur als de schoolleiding kan zich dan ook vinden in de hieruit voortvloeiende herstelopdrachten. Deze sluiten goed aan bij reeds gestarte werkgroepen op de school en de doorontwikkeling van zowel het schoolspecifieke als bovenschoolse kwaliteitszorgsysteem. De herstelopdrachten zullen worden geïntegreerd in een overkoepelend verbeterplan voor de school dat al in ontwikkeling is. Het bestuur zal toezien op een adequate en tijdige uitvoering van dit verbeterplan en daarmee de geformuleerde herstelopdrachten, waarbij de school zal worden ondersteund door het bestuursbureau en Leren Verbeteren.

Wij danken de inspectie verder voor haar scherpe waarnemingen en adviezen en zullen deze gebruiken om de onderwijskwaliteit op Havo De Hof verder te verbeteren. Ook zullen we deze meenemen bij het verder verbeteren van ons bovenschoolse kwaliteitszorgsysteem en daarmee de onderwijskwaliteit op de andere ZAAM-scholen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

